Lundeborg Kirke.

Da jeg i Aar efterladte Bøger, efter afdøde Lærerinde Frk Olivia Sørensen, hvor fundet nogle Optegnelser fra Lundeborg Kirkes Tilblivelse, vil jeg her nedskrive disse, det meste af dette, har hun ogsaa før fortalt mig, det kan maaske til senere Tider have sin Interesse. Ved en Fest d 7 Maj 1905, har Frk Sørensen holdt følgende Tale:

Afskrift I

Først hjertelig Velkommen til alle som her er mødt til vor Fest i Dag, derpaa vil jeg gerne have Lov til at fortælle lidt om vor Forening. Da jeg kom til Lundeborg i Aaret 1887, boede her over en Snes Enker og mange gamle Mennesker, nogle af disse henvendte sig til mig, og bad mig om, jeg dog ikke vilde læse lidt for dem engang imellem, der var saa langt til Kirken, og de hørte aldrig et Guds Ord, dette lovede jeg straks, og med det samme fødtes Tanken i mig. Vi maa se at faa en Kirke i Lundeborg, saa det bliver lettere for Folk at høre. Jeg vidste at for Gud var intet umuligt. I Kjøbenhavn havde jeg i flere Aar været Medlem af Kristelig Kvindeforening hvor Kontingentet var 25 Øre om Maaneden, og vi samledes Onsdag Aften i Bettesda læste og forklarede Bibelen for hverandre og 1 Gang om Maaneden havde vi selskabelig Sammenkomst, hvor en af vore Præster var indbudte og holdt Foredrag for os, og disse Aftener drak vi Kaffe som vi betalte med 25 Øre. Det var velsignede Aftener hvor vi mødtes om det bedste, og hvor vi alle var som een stor Familie, der var ingen Forskel paa rig og fattig. Jeg tænkte saa at begynde noget lignende her da jeg blev opfordret dertil. Jeg henvendte mig saa til Frue Rasmussen, den formue Godsforvalter Hansens kone mente det var godt og sagde: Jeg har taget mig af Børnene i Lundeborg, kan De nu tage Dem lidt af de Voksne er det godt. Saa gik jeg til vor Præst, han snakkede ikke om det, og vilde ikke hjælpe mig den Gang. Siden tror jeg at Hr Pastor Berg

er kommen til at se mildere paa den Sag. Jeg henvendte mig ogsaa paa Tangegaard, hvor den Gang Hofjægermester inde Selvstedt boede, og hun blev glad ved det, og lovede at møde den første Onsdag vi skulde samles. Den Onsdag sagde jeg til de forsamlede Lundeborgenser, vort Maal skal være at arbejde for at faa en Kirke i Lundeborg, og Hofjægermesterinden lagde den stiftet en Guld 10 Kr i min store Bisse jeg havde lavet i den Anledning, og alle de forsamlede lagde lidt, og saa blev vi enige om at give 10 Øre om Maaneden (der staar maaske Ugen, men det er meget utydeligt) der var omtrent 40 Medlemmer i de første Aar, og det var ikke allene gamle, nej ogsaa unge mødte, baade Mænd og Kvinder, der siges end og at nogle have stiftet Bekendtskab her i Skolen saa de blev Kærester og Ægtefolk. I de første Aar var her mange Medlemmer, det havde jo Nyhedens Interesse, med Hensyn til Kirken nystiede de fleste paa Hovedet, og een Præst udtalte aabent, at jeg maatte være tosset, og de fleste mente, at det blev da ikke i deres Tid, men jeg stolede paa Herren, og vi fik Kirken. Det var Gud selv der aabnede Øje og Hjerter saa det der synes umuligt for Mennesker, blev ved Guds Kraft muligt, det er mok værd at sige Tak for.

Her slutter jeg første Del af Pth Sørensen Tale jeg tager den i to Dele for at faa begyndt ved Begyndelsen herefter en Afskrift fra 22 November 1896.

Afskrift II.

Hvilken velsignet Dag for Herren! 18 November den store Gledesdag, da Gud Fader gav os vort Kirkehus i Lundeborg, da Maalet var naaet, efter 9 Aars Arbejde, Kamp, Strid, Bøn og Sejr. Da alle de mange der altid havde sagt og ment: Det bliver inte til noget, da ikke i vor Tid! maatte indse nu er det naaet, ikke ved egen Kraft, men ved den faste Tro paa Guds Almagt og Barlighed. Der blev den Dag talt meget om, at hvor der er Vilje, der bliver der ogsaa Vej, da tænkte jeg paa min stadige Bøn til Gud, vis dem, at der kan, og at der har Vej alle

Steder. Vi sang 280 - 412 - 572, og Biskoppen talte over J:
Den syge ved Bethesda Dam, og ønskede at vort Kirkelun
maatte blive en hellig Indgang i Guds Hus med levende
raske Guds Børn, sunde paa Legeme og Sjæl. Hvor
der er hyggeligt og godt derinde. Middagen paa Brøkde
var en deilig Fortsættelse af Festen, hvor det var godt
at være, jeg var usigelig lykkelig, kunde i de Dage
slet ikke sove om Natten, for de mange mylrende
Tanker, velsignet at tale med alle de kære Mennesker
Hofpræstemesteren og Hofpræstemesterinden, Biskop Stein, Provst
Hjort og Provst Stein, Pastorerne Berg, Sørensen, Bastrup
Petersen, Møller, Davis, Hofpræstemester Hofman, Byer Schiødt
Herredsfoged Thiele, Godsforvalter Rasmussen med Kone, disse
besøgte mig i Skolen Dagen efter.
Slk af et Brev skreven 26 November 1896 til Pastor
Knefod i Indien.

Afskrift III.

Kære søde Venner, denne Gang har jeg en stor
Glæde at fortælle Eder om. Vor lille Kirke stor færdig,
og blev indviet den 18 November. Se elskede Venner, nu
blev det Maal naaet hvorfor jeg har arbejdet, bedt og
stridt i 9 Aar, Gud har gjort det, som for Menneskets Øjne
syntes umuligt, det har han gjort muligt, og aabenbaret
sin Herlighed og Almagt for os. Hvor ofte har det forsagte
Ord lydt til mig: Det bliver aldrig til noget, det bliver
da ikke i vor Tid o. s. v. Denne Forsagthed har Herren
gjort til Skamme og opfyldt sin kærlige Forjættelse til
os, hvad I bede Faderen om i mit Navn, det vil han
give Eder, Gud være lovet og priset derfor alle Dage.
Den 18 November var en Festdag her i Lundeborg, Flagene
vajede, og Mændene kom hjem ved Middagstid fra Søen
thi Kl 1 skulde vi alle være i vor Kirke, den ligger saa
hyggelig ommme paa Teltpladsen (Teltet er bortlagt) der hvor
Du kære Pastor Knefod talte flere Gange, der er Siddeplad
ser til mere end 200 Mennesker. Alteret er en stor Kristus=
figur med udbredte Arme, og der staar 2 toarmede
Lysestager. Biskop Stein var kommen fra Odense for at
indvie den, flere Præster og Præster vare mødte, foruden
Hofpræstemesteren og Hofpræstemesterinden, samt flere højstemmte
Personer af deres Omgangskreds, ogsaa Godsforvalter Rasmussen

med Frue var kommen hjemover for at hjemme denne store Højtidelighed. Biskoppen talte over J. dengsten var der Festmiddag paa Domhotel, jeg var ogsaa med, det var en dejlig oplivet Dag.

Fortsættelse af Afskrift I.

Kære Venner, De kender nok hjemme fra dette at have et Ønske, man higer efter, og ønsker at faa opfyldt, og man arbejder for at faa det, og naar alle Tankerne tager det fanger, hvor vi havde det saa vel det godt og saa kommer der en Dag hvor det naaes, hvor det gives os, og vi ere glade og taknemlige. Men saa dukker der et nyt Ønske frem, som vi nu synes vi saa inderlig gerne vilde have. Ikke sandt det kender De. Saadan gik det ogsaa her, da vi havde faaet Kirken, tænkte jeg, gid vi nu havde en Klokke. De halve Penge have vi, og jeg har tænkt tidlig og silde paa hvorledes der kunde blive Raad. I lang Tid var den Tanke opfyldt hos mig, om jeg kunde henvende mig til en af Amerikas rige Damer og faa en Pengesum derfra, jeg talte saa med Godsforvalter Rasmussen derom i Sommer, da jeg var paa Feiegaard, og i Foraaret, fik vi sammensat et Brev til Præsidentens Datter, men det sidste Brev Rasmussen sagde til mig ved Afskeden var, naar De nu ikke faar Pengene ad den Vej skal De ikke tabe Modet, men blive ved at arbejde som hidtil, saa vil Herren nok lade det lykkes engang. Fru Hofgaard oversatte det for mig paa engelsk, saa mener jeg det maatte have to danske Præsters Attestskrift til Vidner, jeg kendte saadanne to der var inde i Sagen men da Fru Hofgaard kom til Provst Skou var han dødssyg, og kunde ikke, og Hr Provst Hjort kan heller ikke, saa var der lukket ad denne Vej. Saa maa vi tilbage til vore egne smaa Midler og vente taalmodig og ønske Aarlighed til Sagen, maa vaagne iblandt os saa bliver der Vej.

Ved vor Fest St Hans 23/6. 1906 i Onsdagsforeningen

Afskrift III.

Da vi for et Aar siden samledes her til Fest og Basar, da saa det ikke ud, som vi allerede nu skulde have vor kære Klokke, men det umulige er sket, Herren har aabnet Vej. Ved Nytaarstid fik jeg følgende Brev

fra Kammerherre Sehested: Da jeg er i Færd med at bestille en Klokke til Kirken i Lemdelborg, vilde jeg gerne raadføre mig med Dem, om der skal staa nogen Indskrift paa Klokken, og hvad den da skulde være. Naar vi ere enige maa jeg meddele Sagen til Hr Pastor Berg og tale med ham om den. Jeg har correspenderet med Provsten derom, og han har givet sit Samtykke. Vil De tænke over en Indskrift, og saa kunne vi tale derom. o. s. v.

Hertaa svarede saa tilbage

Høre Hr Kammerherre Sehested.

Modtag hele min jublende Tak, over det store herlige Løfte, at vor kære lille Kirke i en nær Fremtid skal faa sin Klokke. Hvor glad jeg blev da jeg læste Kammerherrens Brev kan jeg ikke sige: men ligesi det samme lød Englenes Lovsang over Jesubarnets Fødsel i mine Øren, og jeg syntes det maatte være herligt om der kunde staa paa vor Klokke: Ære være Gud i det Høje, Fred paa Jorden, og Velbehag blandt Menneskene. Hvendelig Tak, hvor stort og velsignet har Herren ikke ført denne Sag, at skønt det synes umuligt for Menneskene viser det sig atter her at for Herren er intet umuligt. Vi fik Kirken og nu faar vi vor Kirkeklokke. Jeg ved ikke om jeg maa bringe K. en Gave, det er fordi jeg er saa glad over K. K. at jeg gerne vilde glæde K. om jeg kunde, nu har jeg denne Bakke, den er meget sjældsom, jeg tror ikke der findes en saadan i Danmark. Den er fra Indien, en Kinder har arbejdet paa den med sine Hænder og Fødderne i 2 Maaneder, o. s. v.

Hertaa modtog jeg straks følgende Svar.

Brahetrolleborg 26-1-1906. Høre Fork Sørensen

Hjertelig Tak for den sjældne Bakke, De sendte mig den er højst interessant og mærkelig at den er haandgjort den skal jeg nok gøre Stads af. Jeg kan da meddele Dem, at jeg fra en Mand, der ikke vil nævnes har faaet 115 Kr, til at dispensere over, som jeg nu med hans Samtykke indbetaler paa Klokkens Sparekassebog. Naar jeg nu kommer til Kjøbenhavn, vil jeg conferere med min Søster og hendes Mand, om hvad der videre skal staa paa Klokken, naar det

saa er i Orden, bestiller jeg Klokken, og da maa jeg til at bygge et Taarn ved Kirken hvor den kan hænge.

Deres forbundne Hanibal Sibbesen.

Da der saa var gaaet nogen Tid kom Mester Løve med sin Tegning, som var overordentlig smuk, men han fortalte at der vilde gaa en forfærdelig Mængde Sten til saa det vilde blive dyrt, saa vi turde jo ikke helt gaa os til at vi kunde opnaa dette, da det var H. der skulde betale det hele. Men H. der intet gjør halvt, lod det bygge som vi ønskede. Og saa kom vor herlige uforglemmelige Pinsefest i Aar 1906. hvor vi fik vor Klokke indviet, hvor vor Sangforening sang skjønt og stemningsfuldt til dens Pris, hvor vor kjære Præst forherligede Stunden ved at have digtet den smukke Sang:

Jon du Bedeklokke ved over Bølgeflokke
Med Budskab om Guds Naadesvist
som favner Jordelivets Kyst
speiler Himlen for os hernede.

sign. Olivia Sørensen

Frk Sørensen har kun afskrevet det ene Vers af den Sang Pastor Berg havde skrevet til Dagen, her skriver jeg nu hele Sangen:

Mel: Kristi stod op af Døde.

Kling, i Klokketoner
ind mellem Løndekvonet —
med Budskab Guds Riges Trøst
som giver Himmelfryd for
under sine Fredsskygger brede.

Jon, Du Bedeklokke
ved over Bølgeflokke
med Budskab om Guds Naadevist
som favner Jordelivets Kyst
speiler Himlen for os her nede.

Helligklokkesangen
opflamme Hjertetrangen
til Lov og Tak i Jesu Navn
saa vi til evigt Livsens-Gave
Gud i Aand og Sandhed tilbede.

Der var en ung Godsforvalter Rasmussen paa Broholm, som døde 1916, hans Ønske havde været at blive begravet under den store ~~Stor~~ Bøg ved Lundeborg Kirke, det Ønske blev opfyldt trods det at Jorden ikke var indviet til Kirkegaard noget senere fandt der en Begravelse Sted til.

Først i Sommeren 1917 blev Kapellet indviet til Kirke og indlæget derombygning til Kirkegaard. Senere er Kirken ombygget indvendig i 1948.

Skibet der er ophængt i Kirken har sin egen Historie, min Broder Adolf Petersen havde i sine unge Dage tænkt sig, at ville bygge et Skib til Kirken, det havde han saa ogsaa begyndt paa, han var meget ovre paa Ørsen sammen med sin Far, han havde saa ogsaa faaet lavet Skibsskroget. I Oktober 1921 kom saa den store Stormflod, som væltede Huset, som var bygget af Træ, Skillerumene væltet, og Gulvene i Huset skyllet væk, og en Del Bohave og Husgeraad gik samme Vej, men Skibsskroget her blev dog bjerget, han færdiglavede det i sit Hjem Fyrtvej 12 Lundeborg, det blev ophængt i Kirken 1925.

I et her foranstaaende Brev til Pastor Hofod i Indien, November 1896, udtaler Ork Sørensen sin store Glæde, at det lykkedes at faa en Kirke i Lundeborg, og bl. a. er der Siddeplads til over 200 Mennesker. Dog kan jeg skønne at Kirken flere Gange ikke har kunnet rumme alle de fremmødte, og endda saa sent som til en Begravelse, omkring 1 April 1974. Der er for ca 15 Aar siden fjernet 2 Bænke i Kirken for at gøre de andre lidt bredere alle Bænkene der stod i Kirken var lige saa gode som dem Dag i 1896 da de blev sat derind. Først i December fjernede Menighedsraadet alle Bænkene, og indsatte 100 Stole, altsaa i 1974, og herved forandrede hele Kirkens Miljø, kan et Menighedsraad gøre dette?

Maj 1975.

L Petersen